

ב"ה

תשורה

משמחת הנישואין של
שניאור זלמן צבי הירש ורבקה

העכט

***

כ"ט אדר ה'תשס"ב

פתח דבר

אנו מודים להשי"ת על כל הטוב אשר גמלנו ובחסדו הגדול הגיענו ליום הזה, יום שמחת כלולותינו, ביום הרביעי כ"ט ימים לחודש אדר ה'תשס"ב.

תודתנו וברכותינו לכל ידידנו ומכרינו אשר הואילו לבוא מקרוב ומרחוק ליטול חלק בשמחתנו ולברכנו בברכת מזל – טוב.

הא-ל הטוב הוא יתברך, יברך אתכם ואת בני ביתכם שיחיו בתוך כלל אחינו בני ישראל, בברכות מאלופות מנפש ועד בשר, ואי"ה נשיב לכם כגמולכם הטוב ובשמחתכם נשמח גם אנו.

לזכרון טוב, ליום כלולותינו, הננו בזה לכבדכם בתשורה זו שלפניכם – על פי המנהג הנפוץ בזמן האחרון, יסודתו בהררי קודש – תשורת כ"ק אדמו"ר מוהר"י"צ לרגל חתונת הרבי.

***

התשורה כוללת: יחידות אם החתן עם בניה [הרבנית מרת טילה העניא העכט, החתן ואחיו], אגרו"ק כ"ק אדמו"ר מוהר"י"ק לסבי החתן [ר' שמעיה קרינסקי ז"ל ור' משה יצחק העכט ז"ל], מענות כ"ק אדמו"ר לאבי החתן [הרב החסיד ר' יוסף שיחי העכט – רבה של אילת], תשובות, הגהות וביאורים בכ"ק לשאלות שנשאלו על שיחות בהתועדויות שונות, הסיפור המלא – בפרסום ראשון – של הדפסת התניא במצרים.

יצויין כי כל הנדפס בתשורה זו, הוא בפרסום ראשון ואנו תקווה שדברי המלך המובאים בזאת יוסיפו לקיים הנאמר "פוצו

אגרות קודש

ממכתבי כ"ק אדמו"ר מוהרריי"ץ לסבי
החתן, ר' שמעיה קרינסקי ז"ל
והרב משה יצחק העכט ז"ל.

[ע"פ סדר כתיבתם]

RABBI I. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ

יוסף יצחק שניאורסאהן
ליובאוויטש

ב"ה, כ"ה אדר, תרצ"ט
רינא.

ידידי הנכבד והנעלה, וו"ח
אי"א מוה"ר שמעי' ש"ש' שו"ב.

שלום וכרחה !

במענה על כהבו ע"י ידי"ו הרה"ג

הרה"ח וו"ח אי"א מוה"ר ש' לעווויטין, יחזק

השם יתברך בריאותו, בריאות זונתו ובריאות

ילדיהם יחיו ויזמין השם יתברך בקרוב שדוך

טוב ומקום פרנסה טובה לבנם זאב ש', ויזמין

שדוך טוב בקרוב לבתם רבקה חחי' ויגדלו ילדיהם

יחיו מחונך הרחבה לתורה חופה ומעשים טובים.

נהניתי לשמוע שפיתו הוא אכסניא

של חורה לשלוחי הרה"ג הרה"ח הנכבדים שיחיו

יעזר להם השי"ח בגלל זאב בהמצטרך להם בגשמיית

וברוחניות.

הרו"ש ומברכו יע"ה

RABBI J. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ
770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.
SLOZUM 8-2919

יוסף יצחק שניאורסאהן
ליובאוויטש

ב"ה, כ"ו שבט, תשי"ה
ברוקלין

ידידי עוז ונ"ח אי"א הרב מו"הר משה יצחק
כי
שלום וברכה!

במענה על מכתבו, נהניתי מדבר
ההתרוועות עם ידי"ע הרמ"מ שי"אלפערן ועל
הסתדרותו ללמוד בבהכנ"ס בני יעקב, והשי"ת
יהי בעזרו.

נהניתי לשמוע שסוכרים זירה
במערב העיר לסדר סם, בעזה"י, סניף ישיבת
אהי המיכיב ליובאוויטש להצלה בגשם וברוח.
על אודות הבאנקעט בטח הק עושים
הכנה טובה, ויתן השי"ת סיהי"להצלה בגשמי
וברוהניוה.

בטם כ"ק אדמו"ר שליט"א
סזכיר ת. א. א. א.

RABBI J. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ
770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.
SLOCUM 6-2019

יוסף יצחק שניאורסאהן
ליובאוויטש

ב"ה, ג'כסלו, תש"ו
ברוקלין

ידידי עוז הרב וו"ח אי"א
בוה"ר משה יצחק שי

שלום וברכה!

נהניתי במאד מאד יסד אש"ל
התורה בוואוסטער ללטוד הדינים למען
דעת את המעשה אשר יעשון בקיום המצות
מעשיות, וידרוש בסמי בשלום הלומדים
והמסדרים, הזעליהם יהיו, ויפסוד להם
את ברכתי כי יהיה השי"ת בעזרם ובשמיות
וברוחניות.

הדו"ש ומברכם

RABBI J. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ
770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.
SLOCUM 6-2919

יוסף יצחק שניאורסאהן
ליובאוויטש

ב"ה.ה' ניסן חש"ח.
ברוקלין.

ידידי הרב וו"ח אי"א מוה"ר משה יצחק שי'

שלום וברכה!

במענה על כתבו. והנהיגי לשמוע
מהתועדותם בהלולא דהוד כ"מ אמו"ר הרה"ק
זצוקלה"ה נב"מ זי"ע. ובודאי התועדות
כביאה התעוררות למכוע זמני לימוד והתועדות
אנ"ש והתלמידים יחיו והשי"ח ישפיע לכולכם
וב"ב והתלמידים יחיו שפעת חיים וברכה
מרובה.

ידידם מנרכס כחג כשר זשחח

כבודי וברכה

RABBI J. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ
770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.
SLOCUM 8-2919

יוסף יצחק שניאורסאהן
ליו בֶּאֱזוּיט

ב"ה, י"ד מ"ה תש"ט.
ברוקלין

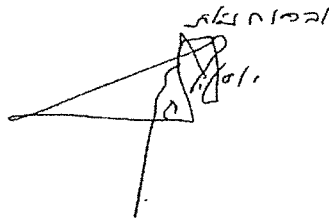
ידידי תלמידי הנכבד והכי נעלה
עסקן חרוץ בהיגיון הכי נעלה
בעל כדור טובות הרה"ג ור"ה
אי"א מוה"ר משה יצחק שליט"א

שלום וברכה!

בפענה על כתבו הספורט אודות סידור
עבודתו הכי נעלית והמסודרה הנאני בסאד ויוסיף
אומץ בעבודת הקדש ויהי' בטוב בחסדו יתברך אשר
יכתיר עבודתו בהיגיון והנהגה ישרה בכתר תפארת
ויתרבו החברים והחברות יחיו ובעתיד הקרוב
הנה יתוספו ויתמלאו ספסלי הבתי כנסיות ובתי
הלימוד במתפללים ולומדים יהיו ואור כי טוב
יאיר בתי ישראל בגשם וברוח.

ידידו הדורש שלום

ושברכו *בשמיאל*

ברוך זאל

RABBI J. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ

770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.
SLOCUM 6-2919

יוסף יצחק שניאורסאהן

ליובאוויטש

ב"ה ה' ניסן תש"ט.
ברוקלין.

ידידי חלמידי הרב וו"ח אי"א מוה"ר משה יצחק שי' שלום וברכה!

במענה על מכתב ידידי אודות ישיבת אחי המימים ליובאוויטש ואודות עבודתו הכי נמרצה של ידידי הנכבד והנעלה עסקן חרוץ בהחזקת בני תורה מר גדלי' שי' אלבום נשיא המוסד הקדוש במחנם הט' זאהו עמו חברי הועד יחיו. העובדים כחריצות גדולה לסוכה המוסד ומכינים הכנה גדולה להכאנקעס המיועד לסוכת הישיבה אחי המימים אחר חג השבועות הבע"ל. יואיל נא חלמידי הנעלה להגיד להם ברכתי שיצליח השי"ת להם ולכל העוזרים על ידם נכל עניניהם בנשם וברוח.

ידידו הדו"ש ומכרכם

באהבתך וברכותך
יוסף יצחק שניאורסאהן

RABBI J. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ

770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.
SLOCOM 6-2919

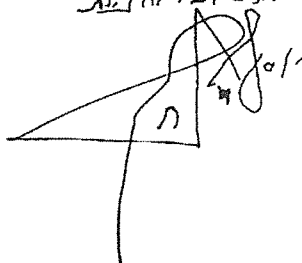
יוסף יצחק שניאורסאהן
ליוכאוויטש

ב"ה, י"ג אלול תש"ט
ברוקלין.

ידידי הרב ו"ח אי"א מוה"ר משה יצחק שי'

שלום וברכה!
במענה על כתבו מה' לחדש זה,
יהמיד בדיבור ברבים לפני הנוער בשפה אשר
יבינו ובזמני האפשרי לזוגתו הרבנית תחי'
כמד עניני הבית העוזר את הנשים הצעירות
והכתורות יהיו בעניני שמירת היהדות ותבחור
הראויות למסדן בכלל ובתור מורות בפרט,
והשי"ת יתן להם כתיבה וחתומה טובה על שנה
טובה ומחוקה, הדורש שלום ומברכם בכל אור

בגשמית וברוחנית

מענות קודש

תשובות ומענות כ"ק אדמו"ר
בנושאים שונים.

מענות כ"ק אדמו"ר לאבי החתן, אודות עריכת המפתחות ל"המשך תער"ב

בתחלת טבת תשל"ז, כשהורה כ"ק אדמו"ר [ביום זאת חנוכה בחזרתו מהאוהל] שחברי הכולל יערכו מפתח ענינים להמשך תער"ב [שהי' אז בדפוס לאור הוראתו של כ"ק אדמו"ר בהתוועדות י"ט כסלו], הוטלה האחריות על אבי החתן לעמוד בראש המערכת של כמה מחברי הכולל שעסק בעריכת המפתחות. כ"ק אדמו"ר עורר את חברי המערכת לעבוד בזריזות גדולה. המערכת התחילה מיד בעבודה ותוך כמה ימים הכניס אבי החתן לכ"ק אדמו"ר את הדפים הראשונים של המפתחות שסודרו והוכנו, וכעבור זמן קצר זכה לקבל מכ"ק אדמו"ר את המענה דלהלן:

"נתקבל ות"ח. ועושה רושם שמסודר וטוב וכו' ובטח ימשיכו עד"ז (ובזריזות באופן שלא יוגרע בהנ"ל) וזכות הרבים מסייעתם ואשרי חלקם."

למחרת אמר כ"ק אדמו"ר להרב לייב גרונר שיודיע להרב העכט שכל פעם שישע לאהל ברצונו לקחת אתו דפים חדשים של המפתחות שכברו הוכנו לדפוס. פעם אחת אירע וכ"ק אדמו"ר עמד לנסוע לאהל ולא הספיקו להכין דפים חדשים של מפתחות [מחמת תדירות הנסיעות לאהל], ואמר כ"ק אדמו"ר שאפילו אם ישנם רק כמה כרטיסים חדשים [כל ערך שבמפתחות היו מסדרים תחלה על כרטיס ואח"כ העתיקו אותן לדפים] – שיכניסו לו לפחות כרטיסים אלו ע"מ לקחתם לאהל.

בראש חודש שבט [שחל אותה שנה ביום ה'], קיבל כ"ק אדמו"ר ליחידות [כרגיל בימי חמישין]. הנהוג הי' שלפני תחילת היחידויות, נכנס הרב לייב גרונר לכ"ק אדמו"ר למסור את רשימת האנשים שאמורים להיכנס לאחר מכן. באותו ערב אמר כ"ק אדמו"ר להרב גרונר שימסור להרב הכט שעד סוף היחידות כ"ק אדמו"ר רוצה

לשמוע הערכה מתי יסיימו את עריכת המפתחות לכל אחד משלש הספרים של המשך תער"ב. כידוע שכ"ק אדמו"ר הורה שהמשך יודפס בשלשה כרכים וצריך לצאת ספר מפתחות לכל כרך בנפרד, ובמילא כ"ק אדמו"ר רוצה לדעת עד סוף היחידות תכנית מפורטת מתי יסיימו את המפתחות לכרך הראשון, ועד איזה תאריך יסיימו את המפתחות לכרך ב', ובאיזו תאריך מתכננים לסיים את המפתחות של הכרך השלישי של המשך.

לאחרי התייעצות וכו' כתב הרב הכט פתק לכ"ק אדמו"ר שהמפתחות לכרך הראשון מסיימים עד אמצע שבט; והמפתחות לכרך השני יסיימו עד אחרי פורים; ואילו המפתחות לכרך השלישי, מאחר וזהו החלק שלא נאמר ולא נחלק בכלל לפרקים הרי שעבודת עריכת המפתחות עליו קשה ביותר ולכן לכאורה לא יסיימו את המפתחות עד אחרי חג הפסח. הרב הכט מסר את הפתק להרב גרונר והוא הספיק להכניס את הפתק לכ"ק אדמו"ר לפני תום היחידות. כעבור זמן קצר [עוד לפני שהיחידות הסתיימה] הוציא כ"ק אדמו"ר להרב הכט את המענה דלהלן:

בתחלה כתב כ"ק אדמו"ר "מהיר". ואח"כ סימן בעיגול את המלים "קשה ביותר" וכתב:

ולכן דוקא על כיו"ב קאי במיוחד מרז"ל שצ"ל יגעת (וביחד עם זה ההצלחה) ומצאת והשם יצליחם בכ"ו. וזכות הרבים (בכמות ובאיכות) מסייעתם ואשרי חלקם בזה ובבא.

לכבוד יו"ד שבט הכניסו לכ"ק אדמו"ר כמה ערכים חדשים שהספיקו לסדר, וכ"ק אדמו"ר הואיל לענות: "ובטח בכל הנ"ל בזריזות הכי אפשרית. אזכיר עה"צ".

מענות כ"ק אדמו"ר לאבי החתן, בקשר למפגשים עם הרבנים הראשיים

מידי שנה, לאחר חג השבועות [שנקרא בליובאוויטש "חג המצות" כיון שמדי חג שבועות, היו רבנים ומו"צ משתדלים לעלות לליובאוויטש – ראה שיחת ש"פ נשא תשל"ה], נהגו רבני חב"ד מאה"ק בחזרתם ארצה מחצרות כ"ק אדמו"ר, לבקר אצל הרבנים הראשיים, למסור פ"ש מכ"ק אדמו"ר ולחזור על השיחות קודש שנאמרו בחג וכו'. כ"ק אדמו"ר עודד את הביקורים הללו ואף נהג בשנים האחרונות לשלוח משקה מכוס של ברכה לרבנים הראשיים. אבי החתן – הרב החסיד ר' יוסף הכט, השתדל בסידור הפגישה ומסירת המשקה, וכן דווח לכ"ק אדמו"ר על תוכן הפגישה והדברי תורה בהם שוחחו וכו'. להלן שתי מענות מכ"ק אדמו"ר לאבי החתן על הדוחות מהביקורים אצל הרבנים הראשיים:

***

תשמ"ט [הפגישה התקיימה בחודש תמוז והדו"ח הגיע לאחר י"ז בתמוז]
"נתקבל ות"ח ת"ח. ויה"ר כל עניין שבהשקו"ט הנ"ל – להפצה וכו'. ובפרט שהזמן גרמא לימוד ביהב"ח (בית הבחירה) ביהמ"צ (בין המצרים). אזכיר עה"צ."

***

תש"נ [המענה היה בכ"ז סיון]
"נת' ות"ח. ויה"ר שתהא פעולה נמשכת – כולל שיפגשו עם הנ"ל לאו דווקא לאחר ביקור כאן, ובפרט שהפגישה בידידות ומעורבת בד"ת וכו' וכו'. אזכיר עה"צ."

מענה כ"ק אדמו"ר לסב החתן, בדבר שלילת מרה שחורה

"עשה והצליח, ועד באופן שלמעלה מן הטבע – באחי תמימים...
ביטלו כמה וכמה מההתנגדות וכמה מן המנגדים נהפכו למסייעים
וכו'.

... ומה זה לפתע פתאום מרה שחורה הנ"ל! זה שאין לה כל
יסוד! אזכיר עוד פעם על הציון".

***

דברי כ"ק אדמו"ר לסב החתן, בקשר לפעולות בנו באילת [בעת הלוקת דולרים, מנחם אב תשמ"ז]

"ברכה והצלחה". אח"כ נתן עוד דולר ואמר: "דאס איז פאר אייער
זון, ער קערט דאך וועלטן אין אילת. ער האט דאך דארטן ימים,
און עס קומט אויך צוזאמען די ים מיט די יבשה מאכט דאס א
שטורעם. זאלט איר דאס אים אפשיקען".

[זה עבור הבן, הוא הופך עולמות באילת. יש שם ימים וגם מתחבר
שם הים עם היבשה, וזה עושה רעש. תשלח לו את הדולר]

החזיק הדולרים, א' שלו בימין והשני בשמאל כדי לעשות היכר,
ואמר: "עס איז ניט קיין נפק"מ".

היה עמו גם הנכד – החתן – ונתן לו כ"ק אדמו"ר דולר נוסף ואמר:
"בשביל אבא באילת"...

מענה לשאלת ה'חוזרים'

במאמר ד"ה: "בשעה שהקדימו" תשל"ב

בליל ערחה"ש תשל"ב, אמר כ"ק אדמו"ר מאמר ד"ה בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע, ודיבר בארוכה בענין שכל הגבוה יותר יורד למטה יותר, וכמשל מנפילת חומה שהאבנים בראש החומה נופלים למרחקים יותר, וכך הניצוצות הגבוהים יותר נופלים למטה יותר.

למחרת שאלו החוזרים שאמנם רואים מהמשל שכן הוא, אבל מהו הטעם ע"ז ולמה הוא כן שהניצוצות הגבוהות יותר יורדות למטה ביותר? וע"ז ענה כ"ק אדמו"ר:

"דווקא מצד גדלותן וכו' ציען זיי זיך למקום דירתו ית' ונתאווה שתהי' בתחתונים דווקא שאין תחתון למטה הימינו".

***

מענה כ"ק אדמו"ר למד"ל של המאמרים

לאחר הוראת כ"ק אדמו"ר בשנת ה'תשל"ח שלא להו"ל בלתי מוגה את ג' המאמרים (פורים, מוצאי ש"פ צו, ומוצאי ש"פ שמיני), כי יצאו לאור בקונטרס בפ"ע, מוגהים ע"י כ"ק אדמו"ר, חכו המו"לים כמה ימים, וכ"ק אדמו"ר טרם הוציא את המאמרים מוגהים ושאלו – מה עלינו לעשות בקשר לזה?
ועל כך היה המענה:

"לברר הכבר גמרו ללמוד מה שהוצא ע"ע – או עכ"פ קרוב לזה".

מענות כ"ק אדמו"ר בקשר להרה"ג מוהררי"ד סאלובייצ'יק

כ"ק אדמו"ר שלימ"א

אחי יוסף דוב ופנחס המואל שיחיו ביקשני להודיע שבמשך הקיץ נמצאים בבוסטון כ"ח אברכים מנויארק שבאן לעם לשמוע בכל יום שיעור, כמסכת נזיר, מהררי"ד שי" סאלובייצ'יק אחרים מהאברכים הנ"ל, מחפלים בכל ש"ק בהמנין דנוטח אר"י שמסדרים אחי שיחיו בכיחם.

היום אקרא
257
אנכי וזה
הוא יום ז'
וכו'
וכו'
וכו'
וכו'
וכו'

וסיפרו האברכים שזה יותר משבוע שמקצר הנ"ל בשיעורו משלש שעות לשתי שעות ומחצה, והאחי שעה האחרונה לפני צמחם הנ"ל בכל יום לקוטי חורה, טאמרי אלול, שפירשת דאחי, מהוך הספר.

היום יבנה
כ"ק אדמו"ר שלימ"א
הוא יום ז'
וכו'
וכו'
וכו'

כ"ק אדמו"ר שלימ"א

אחי שיחיו יקרו אצל הררי"ד שי" סאלובייצ'יק, בביתו, אור ליום ד' העבר, ומסרו לו הכרך של אזה"ח הכולל פ"א ראת. אמר שית שיש הגהות מהע"צ ללקוטי חורה ונפח ושבתם שהקיצוניהם הם סתם צ"א אבל לא ידעם, אור החורה" (בתחילה חשב שנוחנים הספר חורח אור מאימו"ר הוקן).

היום אקרא
וכו'
וכו'
וכו'
וכו'

חיים יהודא

- פְּעֻנָּח -

הרב חיים יהודה קרינסקי כתב לכ"ק אדמו"ר ששמע מאחיו שיחיו בבוסטון, שהרה"ג מוהר"ר יוסף דוב סאלובייצ'יק נוהג בחודש אלול, לקצר את השיעור שלו בגמרא, ולומד עם התלמידים לקו"ת – מאמרי אלול שבפרשת ראה. וע"ז כתב כ"ק אדמו"ר:

"להעיר ממבוא ל"ומעין" ע' 25 טור ב' שורה "של" : בא זיי וכו' – ובהיפך כ"מובן".

"כדאי – שלא בשמי – שימציאו לו אוה"ת שבפרשת ראה, כיון ששם נמצאו הגהות וכו' הצ"צ ללקו"ת הנ"ל".

לאחר זמן דווח לכ"ק אדמו"ר שהביאו להרה"ג הנ"ל את הספר אוה"ת ואמר שיעיין בו. – וע"ז כתב כ"ק אדמו"ר:

"בטח לאחר זמן יבקרו עוה"פ ובמילא תותן לו האפשריות לדבר בזה".

* * *

מכתב כ"ק אדמו"ר
ליו"ר ה"מועצה הדתית" באילת לשעבר

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
Hyacinth 3-9250

חננים חנונל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסמערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, כ" ניסן, ה'תשל"ה
ברוקלין, נ. י.

לכבוד

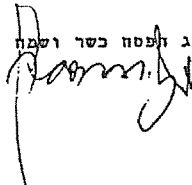
מר ש. הדרי שי'
יו"ר המועצה הדתית
אילת

שלום וברכה:

במענה למכתבו מב' אדר, שהגיעני באיחור, ומחמת הסרדות נחאחר
גם המענה, ואחו הסליחה,
בו כותב אודוח הפנייה אברכים שילמדו בכלל שמקיסים וכו',
הנה בכל כגון זה יש לפנות לעסקני אנ"ש על אחר באה"ק ח"ו,
כמובן.

כיון שכל ענין בהשגחה פרטית, ובודאי לא להיגס כתב אלי מר,
עלי לנצל הזדמנות זו לעודר את כ' בחור יו"ר המועצה הדתית בעירו,
שגם זה כמובן בהשגחה פרטית, אשר בודאי גם בלאו הכי מכיר אח גודל
האחריות והזכות שנתנו לו מלמעלה, ביחד עם הכוחות, לפעול בכל
עניני הדת בעירו. ויהי רצון שיעשה בזה מחוך חרות מכל ענינים
המבלבלים, בהתאם לתוכן "זמן חרותנו" הבא עלינו ועל כל ישראל
לטובה ולברכה.

בכבוד וברכת חג תשסח כשר ושמן
ובשורות טובות

כתבי יד קודש

תשובות, הגהות וביאורים בכ"ק
כ"ק אדמו"ר, לשאלות שנשאלו על
שיחות בהתוועדויות שונות.

התאחדות בני ישראל

בנימור טעם שלא מל א"א עצמו עד שהי' בן ז"ש ונצטוו לפני הציווי של א"א את
דמכם לנפשותיכם אדרוש לכאורה כ"א כשעין בזה צד טובה לרפואה הגוף ולבריאותו,
מש"כ מילה זוהי כונן לבנה בלתי נכונה וט"ס מחקרה ובני"א ואן את דמכם וגו'. לא
היכתיב להבין מה שפירש"י אע"פ שהחריף לכס נטילה נשמח בכחמה את דמכם אדרוש
מחשופך דם עצמו, שלט"ז נראה שנהרגו עצמו מיירי, דומיא דבבבב, ולתובש עצמו
חסובה אחירו. א"א ק"מ ק"מ (הא דהיא) א"א פ"א

ובביאור על היתר נשואי בלהח וזלפה, נהי שאינו אחיות מן חבב דבנות שפחה הן,
אבל אחינך משם חנוני ופפירש"י דבנותיו היו מפילש משכע דמא' הי"ג
ובביאור היתר יחודה ותמר, נהי שלפי שש מכחובים רק אשה אב אסור בה לאחר מיתה
חבב, מש"כ כלחו, אבל סו"ס דין כלחו ג"כ אסור מה"ת ב"ב אחר מיתה מנה שכרו
ואשה בנך היא. ולכאורה חדרש קושיה אפ קייט כל התורה אין נשא כלחו. ותמר אין
נישאת להמי'. ובפרט שהכתוב שקיד כי לא ידע כי כלחו היא, משכע אילו ידע לא
הי' נוספתו ובמה נחקיים ענין חיבוב שהי' יהודה משתדל שהקיים, ומחו שפירש"י
כי על כן לא נחתי' שבדין עשתם וכו'.
והנהגה וכן - שהנהגה דמי' הנהגה א"א פ"א

קודם יצ"מ. אן פ"א - פ"א פ"א

חורף תשכ"ח

אודות הביאור בפש"מ: א. שאברהם אבינו לא מל עצמו לפני הציווי.
ב. שיעקב נשא שתי אחיות. ג. היתר תמר ליהודה – הקשו:

א. מדוע היה אסור לאברהם למול את עצמו (על פי ביאורו של הרבי) מצד הציווי של "אך את דמכם לנפשותיכם אדרוש", לכאורה אם יוצא מזה רפואת הגוף אולי מותר כמו הקזת דם דמותר? – ועל כך כתב הרבי:

"מאין הראי? ובפרט שעדיין לא נאמר ורפא ירפא"

ב. על מה שכתב שהמילה מועילה לגוף בגשמיות – כתב הרבי:

"מבהיל! הרי מפורש שהיו כואבים".

ג. על מה שכתב שהמילה היא כעין הקזה – כתב הרבי:

"מאין נודע לבן ה' עדיין".

ד. על השאלה כי לכאורה מפירוש רש"י עה"פ: "אך את דמכם" משמע שהוא רק בהריגה – כתב הרבי:

"מפרש"י בפסוק הקודם (בדם בהמה) מוכח הפכו וקיל".

ה. בשיחה נתבאר בהיתר נשואי בלהה וזלפה שאינן אחיות, דבנות שפחה הן, והקשה שנהי שאינן אחיות מן האב דבנות שפחה הם, אבל מרש"י משמע לכאורה שעדיין אחיות מאם הן – ועל כך כתב הרבי:

"א"כ איך נשא יעקב הצעירה לפני הבכירה לאחרי שנודע שלא יעשה כן".

ו. אודות מה שכתב שמלשון רש"י שבנותיו היו מפלגש, משמע
דמא' היו – כתב הרבי:

"י"ל דרק אתי להבדיל מלאה ורחל"

ז. בנוגע להיתר יהודה ותמר הקשה השואל שלכאורה דין כלתו
שאסורה מהתורה גם לאחר מיתת בנו נלמד מהפסוק "אשת בנך
היא", וא"כ אם קיים כל התורה איך נשא כלתו? – כתב הרבי:

"ע"ד ההלכה אבל (לפרש"י) ע"ד הפשט מותרת וכדמוכח
בפרש"י".

ח. אודות מה שכתב שלכאורה מהכתוב: "כי לא ידע כי כלתו היא",
משמע, כי אילו היה יודע לא היה נושאה? ועל זה כתב הרבי כי
הסיבה לכך היא:

"כיוון שאנשיה מתים כפרש"י והוי כהורג עצמו".

ט. בעניין הייבוס שהיה יהודה משתדל שיתקיים ובמה שפירש רש"י:
"כי על כן לא נתתיה שבדין עשתה" – כתב הרבי:

"ית' בעתיד וכן – שהעתיק רש"י השמות א"ר אפרים כו'".

י. בעניין שלא מל אברהם עד שנצטווה, הקשה השואל שלכאורה
א"א להיות מציאות מצוות מילה בלי הציווי? – כתב הרבי:

"מוכח הופכו ממה שאכלו מצות קודם יצ"מ וכן ביצחק פסח –
כפרש"י !!".

כ"ק אדמו"ר שליט"א

בקשר לשיחת ק' כ"ק אדמו"ר שליט"א במעלת הש"ק שאחרי חה"ש, ומעלתה
לבני השבת שבו ניתנה התורה, שאז הי' מעלי שבתא קודם ציווי' מסני',
ובמילא הי' רק יום השבת לאחר הציווי, ומכיון שזה הי' לפני הציווי
של ומחללי' וגו', והציווי מטרה כבר כשלה, נמצא מזה שאותו יום השבת - ההל"ץ נה"ל
איננו בקדושתה.

ואולי בזה יש לתרץ החמ"י למה ניתנה החורה בשבת, ע"פ הטעם למה ניתנה
חורה במדבר דוקא ולא במקום ישוב בנ"א, שאילו ניתנה חורה בישוב, הי'
מקום לומר שהחורה שייכת או מתאימה רק לישוב ולונו ואינה שזה בכל מקום,
ולכן ניתנה במדבר שאינו ישוב כלל ללמד ולשלול טעות הנ"ל, כ"א שזה
שזה בכל מקום. | וא"כ כמו שבבחינת מקום ניתנה תורה לא בהמקום שבמקום
כ"א בהפחות שבו, כמו"כ לבאורה הי' צריך להיות בבחי' זמן שינתן בזמן
כזה לשלול הטעות שזה שייך רק בצמצום בזמן של מנוחת ושבח, כ"א בזמן
בזמן שעסקים בל"ש עובדין דהול.

וע"פ שיחת כ"ק אדמו"ר שליט"א, הרי ניתנה תורה ביום חול אע"פ שזה הי'
ביום שביעי, ומחורץ החמ"י. אין להחשיב נכון ק"ו | שגם וצ"ל וצ"ל
ע"פ יתן תורה

שיחה ש"פ נשא

תשב"ט

אודות ביאור הרבי במעלת שבת שלאחרי מ"ת על שבת שבה ניתנה תורה, כיוון שאז היה קודם הציווי של – ומחללי מות יומת והציווי ממרה התבטל בעת מ"ת, נמצא שאותו יום השבת איננו בקדושתו – וע"ז הוסיף הרבי:

"מהרגע דמ"ת"

הכותב רצה לומר עפ"ז, כי מכך יוצא שהתורה ניתנה ביום חול למרות היותו יום השביעי!

וכתב הרבי:

"אבל מקודש יותר ולא עוד אלא שהי' שבת ממש עד הרגע דמתן תורה"

ועל מה שרצה בזה ליישב תמי' שהתורה לכאוף היתה צריכה להינתן ביום חול לשלול טעות שהתורה שייכת רק לשבת – כתב הרבי:

"אינו נכון כיוון שבש"ס ובכ"מ מודגש שבשבת ניתנה תורה".

בס"ד.

נחבאר בהשחתה כמ"ס ובני קרח לא מהו (כו, יא), שזהו כעין הקדמה למה שמונה
 (כו, נה) "משחתה הקרחי". רמב"ן ש"ותפתח הארץ גו' וחבלע גו' ואת כל האדם אשר
 לקרח", איך הי' ^{אח"כ} "משחתה הקרחי" (וגם איך הי' שמואל)? ולכן אומר "ובני
 קרח לא מהו", היינו: שכל טעם הזמן שהינו בשאלו לא מהו. [בבבדי לבאר: איך אפשר
 שיטארו בחיים בהיותם בשאלו כמ"ס זמן רב? על זה מפרש רש"י "שנחבזל להם מקום גבוה
 בגינתם וישבו שם", שבג בהיותם שם ישבו בשלות, ולאחר מן זמן - יצאו משם
 [כדין הכתוב "ויאבד מחר הקהל" ^(כח), ^{ואת} רק מקחל זה], ובמילא הי' אפשר שתצא
 שלשה גדולה מהם. גו' יאבד מחר הקהל - ואין איך שאלה הקהלות
 לא חסנו, איך היה יציאתם של בני קרח מהשאלו לאחר שנבלעו, והרי לכאורה
 לא הי' זה אפשר להיות כ"א ע"י "ופתחה האדמה את פיה" לפולסם (וכמו שהי' זה
 בכרי לבולעט). ומכיון שזהו"ע היוצא לגמרי מדרך הטבע (כריאה יברא), הרי חוצר
 להיות כתוב זה (ברמז עכ"ם) בחורה. ומזה שלא כתוב כמסוק שהי' גט כזה - מסתבר
 לכאורה שלא אירע גט כזה, ואיך יצאו מהשאלו (לאחרי שנבלעו) ועד שיצאה מהם שלשה

גדולה?

הקבוצות-אקדמית!! א"ע דן חמש זמנות גסה-יוצק שש אקדמית (ואם אקדמית אחרת)
 ("התעשה") ^{הקבוצות-אקדמית} ? ^{אקדמית} ^{הקבוצות-אקדמית} ^{הקבוצות-אקדמית} ^{הקבוצות-אקדמית}
 והרי דני ט"ו ^{הקבוצות-אקדמית} ^{הקבוצות-אקדמית} ^{הקבוצות-אקדמית} ^{הקבוצות-אקדמית}
 או ^{הקבוצות-אקדמית} ^{הקבוצות-אקדמית} ^{הקבוצות-אקדמית} ^{הקבוצות-אקדמית}
 [א"ע דני ט"ו ^{הקבוצות-אקדמית} ^{הקבוצות-אקדמית} ^{הקבוצות-אקדמית} ^{הקבוצות-אקדמית}]

א"ע הו"פ ^{הקבוצות-אקדמית} ^{הקבוצות-אקדמית} ^{הקבוצות-אקדמית} ^{הקבוצות-אקדמית}
 דני ^{הקבוצות-אקדמית} ^{הקבוצות-אקדמית} ^{הקבוצות-אקדמית} ^{הקבוצות-אקדמית}
 גאון ^{הקבוצות-אקדמית} ^{הקבוצות-אקדמית} ^{הקבוצות-אקדמית} ^{הקבוצות-אקדמית}

שיחת ש"פ פנחס

תשל"ז

על קושית המניחים באיזה אופן הייתה יציאתם של בני קרח מהשואל, לאחר שנבלעו? – כתב הרבי:

"קושיא על פרש"י בקרח ובכלל – ואינו שייך כלל להתוועדות".

אודות הסברא כי לא תתכן יציאתם אלא ע"י ופצתה האדמה את פיה לפולטם ולכאורה הי' זה צריך להיות מרומז בתורה? – ענה:

"הזוודאות – מבהילה !! גם בן חמש ופחות מזה – יודע שיש מערות (ולמד "מערת" (לוט) "המכפלה") שיש להם פתח בקצהן ותקרה בכל ההמשך דחלל שלהן והרי רש"י כאן מפרש שגיהנם הוא חלל בתוך הארץ.

ומפורש בפרש"י דמחילות – בכל הארץ כולה (ויחי מז, טט) [אך דג' פתחי גיהנם (ערובין יט, א) – אין פ"י הכתובים (דמינייהו דרשינן) כן בפש"מ ולכן פרש"י באופן אחר]."

לאח"ז הוסיף:

"לא הזכר בפ"י בההתוועדות : בעת זמן דפ' קרח לא ידעו (לפרש"י משא"כ לתיב"ע) דבני קרח לא מתו [כיון דנאבדו מתוך הקהל (דאז)] ולכן לא נכתב זה שם, משא"כ לאחרי פ' חוקת (כ"א, ד בפרש"י – שהקהל הנ"ל הי' "אבותינו" דהקהל החדש)."

הדפסת התניא

במצרים

בשנת תשמ"ב הוטלה על אבי החתן,
הרה"ח הר"ר יוסף העכט שליט"א,
שליחות מיוחדת – להדפיס את ספר התניא
במצרים, בקהיר ובאלכסנדריה.

השליחות לוותה לכל אורכה במענות, הדרכות
והוראות מפורטות מכ"ק אדמו"ר.

מוגש כאן לראשונה הסיפור המלא של השליחות
המרתקת, כולל חלק חשוב מהמענות וההוראות
הנ"ל.

[הרשימה שלפנינו מבוססת על יומן שנכתב בשעתו ע"י
הרה"ח הר"ר יוסף העכט שליט"א]

הדפסת התניא במצרים

בשנת תשל"ח (שיחת מוצאי ש"פ עקב) הורה כ"ק אדמו"ר שליט"א להדפיס את ספר ה"תניא" בכל מדינות העולם.

בחודש תמוז תשמ"ב כתבתי לכ"ק אדמו"ר שליט"א, כי היות ונפתחה לאחרונה באילת קונסוליה מצרית המטפלת בבקשות לבקר במצרים וכו', אולי כדאי לנצל זאת לשיחה עם הקונסול המצרי באילת ע"ד אפשרות של

הדפסת התניא בקהיר ובאלכסנדריה [שתי

**"הו"ל של התניא
בקהיר ובאלכסנדריה
נכון במאוד מאד"...**

הערים שבהן היו קהילות יהודיות גדולות].

מענהו הק' של כ"ק אד"ש לא איחר לבוא,

ובתוך שעות ספורות טלפן אלי הרב י"ל גרונר ומסר לי את תשובתו של כ"ק אד"ש, וזלה"ק:

"הו"ל של התניא בקהיר ובאלכסנדריה נכון במאוד מאד. לכאורה הייתה צריכה להיות הכנה מתאימה של הקונסול שבעירו קודם שידברו איתו רשמית ושלא יחשוש שיש בזה משהו נסתר וכו' ובטח ישנם כמה שהם ביחסי ידידות איתו יסבירוהו גודל העיר שפעל בה הרמב"ם, שדר בה וכו'."

למחרת נפגשתי עם ראש העיר וסיפרתי לו על מענה כ"ק אד"ש וביקשתי ממנו למצוא מישהו שנמצא ביחסי ידידות עם הקונסול המצרי מר חאסן עייסא, שיסדר לי פגישה איתו ושיכין אותה כראוי כהוראת כ"ק אד"ש.

ראש העיר קרא לאחד מתושבי אילת הוותיקים שהצליח לרקום יחסים ידידותיים עם הקונסול, והטיל עליו את המשימה לארגן את הפגישה וכו'.

ואכן כעבור כמה ימים, לאחר ההכנה כפי הבנתו, נפגשתי עם הקונסול בביתו ושוחחתי עמו ארוכות על כ"ק אד"ש ועל פעלו ברחבי תבל, על שליחותינו לארץ, על המבצע העולמי של הדפסת התניא בכל העולם והצגתי לפניו את בקשת כ"ק אדמו"ר שליט"א – שספר התניא יודפס במצרים, תוך הסברת גודל מעלת העיר שפעל בה הרמב"ם וכו' ועקב כך חשיבותה של העיר לעם ישראל בכלל.

**אני מבין שהרב שניאורסון
הוא אדם שאינו מוצא שום
שמחה ועונג בענייני
העולם... רק מדברים שברוח**

***

שמתי לב שהקונסול מקשיב לדברי בקשב רב, וכשסיימתי להציג את הבקשה אמר לי: לוואי שנוכל למלא את הבקשה, שכן לפי דברידך אני מבין היטב שהרב שניאורסהן הוא אדם שאינו מוצא שום שמחה ועונג בענייני העולם וכל שמחתו ותענוגו הוא רק מדברים שברוח ושבקדושה, ולכן דבר גדול הוא לגרום לאדם כזה קצת שמחה ותענוג בחייו ע"י מילוי בקשתו. אבל תדעו לכם, הוסיף הקונסול, שזו משימה לא פשוטה. הדפסת ספר בכלל במצרים, ובפרט ספר דתי, כרוכה במתן אישורים רבים ממשרדי ממשלה שונים ואפילו למצרי זה לא קל, כל שכן לבקשה מבחוץ, ובכל זאת, כפי שאמרתי, מגיע להרב שניאורסהן שנמלא את בקשתו ולכן אשתדל להשיג את האישורים...

***

נפרדתי מהקונסול בהרגשה טובה שהוא מבין עניין, והוא הבטיח שבימים הקרובים יעביר את בקשתנו למשרד החוץ המצרי. דיווחתי לכ"ק אד"ש על הפגישה וביקשתי ברכה.

***

עברו כמה חודשים ולא שמענו שום תשובה. מידי פעם הייתי מקבל טלפון מהרב גרונר שכ"ק אד"ש שואל מה קורה בקשר לאישורי הדפסת התניא, ובכל פעם עניתי שעדיין לא שמעתי דבר. הייתי בקשר רצוף עם הקונסול, ואף ביקשתי ממנו שיגיש שוב את הבקשה לשלטונות והבטיח לעשות כן.

ספר התניא נשלח למשרד החוץ המצרי

ואכן, כעבור כמה שבועות טלפן אלי הקונסול ואמר שקיבל תשובה ממשרד החוץ שברצונם לראות את הספר המדובר, ולאחר שיראו יחליטו אם לאשר את ההדפסה. גם אם משרד החוץ יאשר את ההדפסה מבחינתו, יצטרך משרד התרבות המצרי לאשר גם הוא את ההדפסה, ואחר כך גם משרד המשטרה.

זו הייתה התשובה שקיבל הקונסול, ולמרות פירוט הקשיים הרבים שהועמדו בפנינו, שמחתי על עצם התשובה וראיתי בזה שלב ראשון בדרך להתגשמות רצונו של כ"ק אדמו"ר שליט"א.

***

כתבתי לכ"ק אד"ש את כל הנ"ל והוספתי, שלכאורה צריכים לשלוח את התניא עם תרגום, רק שאלתי אם לשלוח את הספר עם תרגום אנגלי או עם תרגום ערבי. למחרת קיבלתי תשובתו הקי:

כ"ק אד"ש סימן את המלים תרגום ערבי וכתב: "הרי"ז רק בחלקו". ומתוך כך היה מובן שצריכים לשלוח להם את הספר עם התרגום האנגלי.

נתתי לקונסול את ספר התניא שיצא לאור באנגליה עם תרגום אנגלי, והוא שלח זאת בדואר דיפלומטי למשרד החוץ המצרי בקהיר. אולם, שוב חלפו להם כמה חודשים ולא שמענו שום מענה או תגובה.

בחודש כסלו תשמ"ג נסעתי לכ"ק אדמו"ר שליט"א. דיווחתי על ההתפתחות וכתבתי שאין לי כל הערכה היכן המצב באמת עומד וביקשתי ברכה. באותו יום זכיתי לקבל את מענהו הק' כדלהלן:

"בסגנון המתאים יסבירו להקונסול (זה שיכול לדבר איתו יותר בגילוי לב) מצרים מעונינת שה"עולם" (ארצה"ב) – יוכל לומר שמצרים אינה מנגדת ליהודים כלל... והדפסת ספר כהנ"ל בלה"ק וכו' – ה"ז הוכחה בולטת לזה וי"ל שיגדל חן הקונסול במצרים ע"י שהמציא זה לידם וכו'.

* * *

עם חזרתי לאילת קבעתי מיד פגישה עם הקונסול, ושוחחתי איתו ארוכות בהתאם למענה הנ"ל, והוא הבטיח שישתדל לברר מה קורה. ברם עברו חודשים ועדיין אין קול ואין עונה.

בפעם הבאה שהייתי אצל הקונסול שאלתי אותו – אם נציגת חב"ד בארה"ב תפנה לשגרירות מצרים בארה"ב בבקשה להדפיס את התניא והשגרירות בושינגטון תעביר את הבקשה למשרד החוץ המצרי – האם לדעתו זה צעד מועיל להשגת האישורים הדרושים? מיד ענה הקונסול שאין ספק שזה רעיון טוב וכדאי לפעול בכיוון זה שהבקשה תגיע גם מארה"ב.

* * *

לרגל חגה"ש תשמ"ג נסעתי לכ"ק אדמו"ר שליט"א. דיווחתי שאין רואים כל התקדמות בקשר להשגת האישורים הדרושים, וכתבתי שלדעת הקונסול אם הייתה מגיעה למצרים בקשה מארה"ב בדבר הדפסת התניא, ברור שההתייחסות מצדם תהיה אחרת, ובמילא אולי כדאי להיפגש עם שגריר מצרים בארה"ב ולהסבירו ע"ד הבקשה של תנועת חב"ד להדפיס את התניא

במצרים, ושהוא יפנה לשלטונות במצרים בבקשה לאשר את הדפסת הספר.
כ"ק אד"ש ענה בחיוב, והורה לי לנסוע לוואשינגטון, לפגוש את שגריר מצרים
בארה"ב ולבקש גם ממנו שיפעל להשגת אישור להדפסת התניא. כ"ק אד"ש
הוסיף בתשובתו:

"ואולי דודו שיי' שזה עתה פתח אסיפת הקאנגרס בתפילה ונתפרסם
ברעקארד ישתתף בזה או גם ישתדל בסידור הפגישה וכו' אזכיר עה"צ".

***

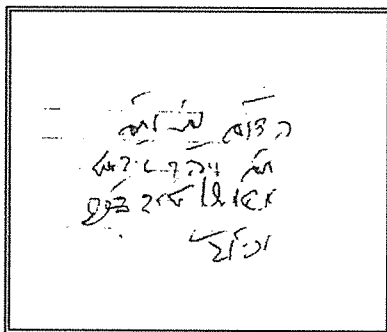
פגישה עם שגריר מצרים בוואשינגטון

נסעתי אל השגריר יחד עם דודי הרב אברהם שיחי' העכט, והתקבלנו על ידי
השגריר בכבוד רב [הוא דחה פגישות אחרות כדי לפגוש אותנו].

**"הדפסת הספר
במצרים – דבר חשוב...
אני מבטיח לכם כי
הבקשה תאושר!"**

לאחר שהסברנו לו באריכות על מה מדובר –
ובהיות שמעו של כ"ק אדמו"ר שליט"א הולך
גם בוואשינגטון – אמר לנו, שהדפסת הספר

במצרים נראה לו כדבר חשוב ואינו רואה שום סיבה לסירוב. הוא הבטיח לנו
לטפל בזה מיד, והוסיף: "אני מבטיח לכם שהבקשה תאושר".

חזרנו מעורדים. דיווחתי לכ"ק אדמו"ר
שליט"א וביום שלישי י"ב סיון, לפני
נסיעתו לאהל, הוציא לי כ"ק אד"ש את
התשובה דלהלן:

"הדו"ח נת' ות"ח ת"ח ויה"ד שיבש"ט
מהמשך טוב בכ"ז וכיו"ב."

***

חזרתי לאילת וסיפרתי לקונסול ע"ד הפגישה בוואשינגטון, וכעבור כמה שבועות שמעתי מהקונסול שבמענה לשאלתו מה קורה – נאמר לו ממשרד החוץ המצרי שהגיעה בקשה גם מארה"ב והעניין בטיפול.

ברם, גם כעת עברו עוד כמה חדשים ולא שמענו שום תשובה ממצרים.

לאחר החגים [תשד"מ], קבלתי טלפון מהרב גרונר שכ"ק אד"ש שואל מה קורה בקשר להדפסת התניא במצרים? – וענית שגם אחרי הפניה מוואשינגטון, טרם שמעתי דבר וחצי דבר.

הי' ניכר שלכ"ק אד"ש ישנה אי שביעות רצון מכך שהאישור להדפסת התניא טרם הגיע.

***

שגריר ישראל במצרים מתערב

בחודש כסלו שאלתי את כ"ק אד"ש, שמא כדאי לפנות לשגריר ישראל במצרים – מר משה ששון – שגם הוא ישתדל בהשגת האישורים? – כ"ק אד"ש ענה בחיוב, והורה לי לפנות במקביל גם לשגריר ישראל בקהיר.

המתנתי מספר שבועות עד שנודע לי שמר ששון נמצא בארץ, ואז נפגשתי איתו בביתו בירושלים. סיפרתי לו את כל השתלשלות הדברים עד עתה, ואת גודל החשיבות שכ"ק אד"ש רואה בהדפסת התניא במצרים, וביקשתי ממנו שגם הוא יפנה למשרד החוץ המצרי בבקשה הנ"ל.

הוא אמר שהרעיון נראה לו מאד, והבטיח לי שמיד בשבוע הקהיר יטפל בזה.

כעבור כמה שבועות שמעתי ממר ששון כי לאור הפנייה שהגיעה למשרד החוץ

בקהיר מהשגריר בארה"ב, הם כבר דנים בזה, ושגם הוא עומד בקשר רצוף עם הגורמים הנוגעים בדבר והוא מחכה להחלטה.

**משרד החוץ המצרי
מאשר את ההדפסה
ומטפל בהשגת אישור
גם ממשרד התרבות.**

ואכן, לאחר כחודשיים, הודיע משרד החוץ לשגריר ישראל מר ששון, שהחליטו לאשר את הדפסת הספר, ושהודעה על כך כבר נשלחה לקונסול באילת כדי שיודיעני.

השגריר אמר עוד שצריכים עדיין לקבל אישור ממשרד התרבות, ושמשדד החוץ בעצמו יטפל להשיגו. כמובן שדיווחתי מיד על הבשורה הטובה לכ"ק אד"ש.

***

במקביל ביקש משרד החוץ משגרירות ישראל, לחפש בתי דפוס בקהיר ובאלכסנדריה שיהיו מוכנים להדפיס את הספר, שהרי הם צריכים לשלוח מכתבי אישור לבעלי בית הדפוס.

השגריר מינה את מר יצחק נוריאל לטפל בזה, והוא פעל במרץ ואיתר בתי דפוס בקהיר ובאלכסנדריה שהיו מוכנים להדפיס את הספר.

השגרירות ביקשה ממשרד החוץ להודיע לבית הדפוס על העניין. משרד החוץ הודיע לשגרירות שיוציאו מכתב אישור לדפוס שניתן להדפיס את הספר, ושהם יוציאו גם את האישור של משרד התרבות.

כמו כן נאמר לשגרירות שכבר הודיעו לקונסול באילת שיסדר לי אישור כניסה וכו'.

השגרירות הישראלית הודיעה לי על כהנ"ל [את ההודעה קיבלתי ע"י מי שכהן אז כיועץ המשפטי של משרד החוץ – מר אליקים רובינשטיין], ושעליי

להיות בקשר עם הקונסול באילת שיסדר לי ויזה שאוכל לבוא למצרים ולהדפיס את התניא.

כל זה הסתיים קצת לפני חג הפורים, ולאור כל זאת הודעתי לכ"ק אד"ש שכל האישורים הגיעו ואני יוצא אי"ה למצרים אחרי פורים.

אך למרבה הפליאה – לא קיבלתי תשובה על המכתב הזה! כל פתק שהכנסתי בנוגע להדפסת התניא במצרים זכיתי למענות מפורטות תוך שעות, ודווקא כעת שאני מודיע שאני יוצא אי"ה למצרים – לא קיבלתי תשובה!

ברם, כשדברתי פעם נוספת עם מר יצחק נוריאל מהשגרירות ואמרתי לו שאני יוצא למצרים אחרי פורים, אמר לי שלדעתו אל לי לבוא למצרים עד שלא יהי אישור בכתב ממשרד החוץ לבתי הדפוס, ולכן כדאי לחכות קצת עד שנקבל האישורים בכתב.

כששמעתי דברים אלו הבנתי מדוע כ"ק אד"ש לא ענה לי על המכתב בדבר נסיעתי למצרים.

* * *

יוצאים לדרך

לפני חג הפסח דברתי שוב עם מר נוריאל ושאלתי אותו אם יש כבר אישור בכתב לבית הדפוס, וענה לי שהודיעו לו ממשרד החוץ שיוציאו את מכתב האישור לבתי הדפוס רק לאחר כניסתי למצרים, במילא אין טעם לחכות יותר ושאתכונן לנסיעה, ומיד בהגיעי מצריימה יאשרו את ההדפסה בכתב.

* * *

שביעי של פסח ואחש"פ חלו בימי שני ושלישי, ועשינו את כל התוכניות

וההכנות לצאת למצרים ביום ראשון כ"ז ניסן.

ביום חמישי כ"ד ניסן, הודעתי לכ"ק אד"ש שלאור הודעתו של משרד החוץ המצרי כי ינפיקו את האישור בכתב רק לאחר שאגיע למצרים, אנו יוצאים לדרך – להדפיס את התניא בקהיר ובאלכסנדריה – בעז"ה ביום ראשון כ"ז ניסן. כמו כן הוספתי וכתבתי שאנו מדפיסים 100 ספרים בכל עיר ושנביא את הגליונות לישראל לכריכה.

ביום ששי בבוקר, קיבלתי טלפון מהרב גרונר ואמר שכעת הוא היה בקודש פנימה וכ"ק אדמו"ר שליט"א דיבר איתו ארוכות ע"ד הדפסת התניא במצרים, והורה למסור את ההוראות דלקמן:

- א. להדפיס 2000 עותקים בכל עיר, ואם א"א – לפחות 1000.
- ב. מהיכן לוקחים נייר להדפסה? – אם יש מספיק נייר במצרים – מה טוב, ואם לאו – לקחת נייר איתנו.
- ג. לעשות את הכריכה במצרים דווקא.
- ד. אפשר לעשות כריכה רכה ואין צורך בכריכה קשה.
- ה. אין צורך להוסיף סימנייה בעת הכריכה.
- ו. לחלק ליהודים במצרים כמה ספרים שרק ניתן – בבתי כנסת, לאנשים פרטיים וכו'.
- ז. מיד לאחר ההדפסה, לשבת וללמוד שם מתוך הספרים, ואם יש אפשרות – ללמוד עם היהודים דשם.
- ח. לקחת את יתר הספרים חזרה לארץ.
- ט. בכלל לעשות כל דבר עם מה שפחות סיבוכים.

מיד אמרתי להרב גרונר שלפ"ז אני זקוק לסכום כסף הרבה יותר גדול ממה שהכנתי. ואמר לי שכ"ק אד"ש ישלם את ההוצאות, ושהוא ידבר עם הר"ד אפרים שי' וולף שיעביר אלינו מיידית סכום כסף שנוכל לצאת לדרך, ובאם יהי צורך יעבירו אלינו אח"כ סכום נוסף מניו יורק לקהיר.

***

טלפנתי לקהיר לברר ע"ד נייר במצרים, ואמר לי מר נוריאל שאין כל מחסור

בנייר במצרים וניתן להדפיס כמה ספרים

**יום הנסיעה להדפסת
התניא בקהיר, חל בהשגחה
פרטית ביום תחילת הלימוד
היומי ברמב"ם! ...**

שרק רוצים ואין צורך להביא נייר

מהארץ.

הקונסול באילת צייד אותנו במכתבים

מיוחדים למשטרת הגבולות ולמכס, בהם הוא הסביר מטרת נסיעתנו לקהיר

וכו', שאנו לוקחים אתנו אוכל כשר ושלא יעכבו אותנו.

וכך, מצויד עם ברכותיו והוראותיו של כ"ק אד"ש, יצאתי לדרך לקהיר – יחד

עם הרב ישראל צבי שיחי' גליצנשטיין – ביום ראשון כ"ז ניסן תשד"מ

[בהשגחה פרטית, יום הנסיעה לקהיר חל ביום בו החל המחזור הראשון של

הלימוד היומי ברמב"ם, כפי תקנת כ"ק אד"ש], ובערב הגענו צלחה לקהיר.

***

את פנינו בקהיר קיבל עוזר השגריר מר יצחק נוריאל, ובמשך כל שהותינו

במצרים, היה הוא צמוד אלינו, וטיפל בכל ענייני הדפסת התניא.

למחרת בקרנו בשגרירות ישראל בקהיר, והודינו לשגריר מר משה ששון על

השתדלותו בהשגת האישורים.

מר נוריאל טלפן למשרד החוץ והודיע שאנחנו הגענו אמש לקהיר ושמחכים למכתב אישור לבתי הדפוס. המשרד ענה שיכינו מיידית את המכתב, ואכן כעבור שעותיים טלפנו לשגרירות ישראל להודיע שהמכתב מוכן וניתן לבוא לקחתו.

במכתב כותב משרד החוץ לבעל בית הדפוס: "יש לנו הכבוד להודיעכם כי אושרה הדפסת הספר הדתי היהודי של הרב הגדול – רבם של בני ישראל בעולם, על חשבונם".

**"יש לנו הכבוד להודיעכם כי
אושרה הדפסת הספר הדתי
היהודי של הרב הגדול – רבם
של בני ישראל בעולם, על
חשבונם".**

***

מר נוריאל הלך לקחת את המכתב ויחד נסענו לבית הדפוס. סיכמנו על

מחיר עם בעל הבית והתחלנו מיד בהדפסה. היו קצת בעיות טכניות בהתאמת הפלטות שהבאנו למכונות הדפוס שם, אבל ב"ה התגברנו ע"ז, וההדפסה התחילה כשורה.

***

ביקור פתע של אנשי ביטחון

כשעה לאחר תחילת ההדפסה, הגיעו לפתע פתאום לבית הדפוס שני אנשי ביטחון מצריים, במטרה לחקור אותנו ולברוק מה אנו מדפיסים. הם לקחו כמה דוגמאות מהדפים שנפלטו באותם רגעים ממכש הדפוס, וכן בקשו לראות את הדרכונים שלנו. הם רשמו לעצמם את מספרי הדרכונים ועוד כמה פרטים, דברו קצת עם בעל הבית ואח"כ עזבו את המקום. המשכנו בהדפסה ועד שעות הערב המאוחרות הצלחנו להדפיס כ-20 פלטות.

כשחזרנו למלון טלפנתי מיד לרב גרונר שיודיע לכ"ק אד"ש שב"ה התחלנו בשעה טובה בהדפסת התניא על אדמת מצרים, וכמו"כ סיפרתי כל מה שעבר עלינו במשך היום – המכתב שיצא ממשרד החוץ המאשר את הדפסת התניא, ביקורם הפתאומי של שני אנשי הביטחון בבית הדפוס, רישום פרטי הדרכונים שלנו וכו'.

***

הוראות חדשות

כעבור חצי שעה טלפן הרב גרונר אלינו בחזרה ואמר שדיווח על הכל לכ"ק אד"ש, והבש"ט ע"ד התחלת הדפסת התניא גרם נח"ר ושמחה, אלא שלאור תוכן המכתב של משרד החוץ [שמאשרים להדפיס את ספרו של הרב הגדול – רבם של בני" בעולם] אמר כ"ק אד"ש שחל שינוי בהוראה הקודמת שנאמר לנו לקחת את הספרים חזרה לארץ איתנו, וכעת ההוראה היא להעביר את כל הספרים לכ"ק אד"ש בניו יורק, ורק חלק קטן מהספרים לקחת איתנו לארץ.

כמו"כ אמר לי הרב גרונר שכ"ק אד"ש מבקש לדעת יותר פרטים על ביקורם של אנשי הביטחון בבית הדפוס ועל מה ומדוע רשמו את פרטי הדרכונים שלנו. עניתי שאינני יודע יותר פרטים ורק שבעל בית הדפוס לא הי' נראה מוטרד כלל ועיקר, ואמר לנו כ"פ שזה דבר שבשגרה ואין להילחץ מזה.

כעבור כמה דקות טלפן אלי שוב הרב גרונר ואמר שכעת הי' עוה"פ אצל כ"ק אד"ש ודיווח שלא ידוע לנו יותר פרטים על הופעתם של אנשי הביטחון בבית הדפוס, ואמר לו כ"ק אד"ש להודיע לנו שההוראה הקודמת לחלק מה שיותר ספרי תניא ליהודים במצרים – בבתי כנסת ולאנשים פרטיים וכו' – אינה בתוקף כעת, ואל לנו להשתדל במיוחד לחלק ספרי תניא ליהודים שם או

ללמוד איתם וכו'. לאנשי השגרירות ניתן לתת, אבל לא חלוקה פומבית וכו' בין היהודים בקהיר. כנראה שכ"ק אד"ש חשש מהמעקב אחרינו ולא רצה שיוכלו לומר שביקשנו רשות לדבר אחד (הדפסת התניא) ולפועל עשינו דבר אחר (פעילות עם היהודים שם).

***

דפים ראשונים ממכבש הדפוס

עם צאתם של הדפים הראשונים של התניא ממכבש הדפוס, נסענו לבית הכנסת של הרמב"ם בקהיר העתיקה (ביהכנ"ס הרוס לחלוטין), כדי ללמוד שם את הפרקים הראשונים של התניא והשארנו שם את הדפים הראשונים.

תוך שלושה ימים סיימנו את ההדפסה בקהיר - 2000 עותקים - וכשהחלה הכריכה יצאנו לאלכסנדריה כדי להדפיס שם [בדפוס בקהיר היו אמורים להמשיך במלאכת הכריכה].

הגענו לשם ביום חמישי, וקונסול ישראל באלכסנדריה לקח אותנו לבית הדפוס שהסכים להדפיס את הספר.

הבחנו מיד כי הדפוס כאן הרבה יותר קטן מהדפוס בקהיר ויש לו רק מכונה אחת ולא שתיים, כך שאם נצטרך להדפיס 2000 עותקים נצטרך להיות שם משך זמן ארוך, ולכן הסתמכנו על דברי כ"ק אד"ש שאם א"א אזי ידפיסו 1,000, וסיכמנו מראש עם בעל הבית על הדפסת 1000 ספרים.

אולם, בעל בית הדפוס לא הסתפק באישור של משרד החוץ לבית הדפוס בקהיר אלא ביקש שנוציא אישור מהצנזורה המקומית באלכסנדריה.

קונסול ישראל הלך למשרד הצנזורה, ותוך זמן קצר הוציא מהם את האישור להדפסת התניא, ומיד התחלנו במלאכה.

בערב דיווחתי לכ"ק אד"ש ע"ד התחלת ההדפסה באלכסנדריה ושמלאכת
הכריכה נמשכת בינתיים בקהיר.

למחרת, יום שישי בבקר קבלנו טלפון מהרב גרונר שהי אצל כ"ק אד"ש זה
עתה, וכ"ק אד"ש הורה למסור לנו שנקפיד ע"כ שלא תיעשה שום מלאכה
בשבת בקשר לספרי התניא [שהרי העסקים במצרים פתוחים בשבת והוא יום
מלאכה רגיל]. כמובן סיכמנו עם בעל הדפוס
להקפיד שלא תיעשה שום
מלאכה בשבת בקשר
לספרי התניא! אחרים ולא יעשה דבר וחצי דבר בקשר
לתניא, וכן טלפנו למכר אחד בקהיר וביקשנו ממנו שיסע לדפוס שם ושיודיע
לבעל הבית בשמנו שבמשך כל יום השבת לא יעסקו כלל בכריכת התניא.

* * *

שבת מיוחדת באלכסנדריה

כמובן, את השבת עשינו באלכסנדריה. [אגב, כשחזרנו למלון לפני כניסת
השבת ראינו שני אנשים יושבים ליד החדר שלנו, ונאמר לנו שאלו אנשי בטחון
שנשלחו ע"י השלטונות לשמור עלינו ויהיו צמודים לחדרנו במלון עד שנעזוב
את אלכסנדריה]. חיש מהר התפשטה השמועה בין היהודים בעיר, כי ישנם
אורחים בעיר ושלקבודנו בית הכנסת יפתח ותיערך בו תפלת שחרית [מדובר
בבית הכנסת הגדול בעיר שנפתח רק לעיתים מיוחדים].

כמעט כל אנשי הקהילה באו לבית הכנסת לתפילה בשבת בבוקר, וגם אנשי
הקונסוליה. התפללתי לפני התיבה, קראנו בתורה, שרנו פרקי תפילה, דיברתי
לפניהם, והקהל שמח מאד וכולם היו מלאי עונג.

יודעי דבר אמרו לנו ששבת כזו לא הייתה להם למעלה מ-30 שנה! אחרים

אמרו ששבת זו תרשם בהיסטוריה של יהדות אלכסנדריה!...

* * *

ביום ראשון קבלנו סכום כסף נוסף שכ"ק אד"ש העביר אלינו לבנק באלכסנדריה. בערב הסתיימה הדפסת התניא באלכסנדריה והעברנו את הגיליונות לכורך. [הסמטה לכורך הייתה כה צרה, שאף מכונית לא נכנסה לשם, והוצרכנו להעביר את החומר כולו אליו בסוס ועגלה!]

כמו"כ נפגשנו עם סוכן מכס בעיר [ע"פ ההוראה השניה להעביר הספרים לארה"ב] וסיכמנו אתו שנעביר אליו את כל הספרים מקהיר ואלכסנדריה, והוא יעביר אותם באוניה הקרובה לנמל ניו יורק, וכן ישפל בכל הניירת הכרוכה בכך.

* * *

מסיבת התזעדות בשגרירות ישראל בקהיר

ביום שני בבוקר שבנו לקהיר ועבדנו כמה ימים לסיים את כריכת 2000 הספרים שהדפסנו שם. הצענו לשגריר לערוך מסיבה בשגרירות לרגל הדפסת התניא במצרים, והשגריר שמח מאד על הרעיון.

לפני המסיבה טלפנתי לרב גרונר, והודעתי כי בכוונתנו לערוך מסיבה בשגרירות, ושאלתי:

א. האם מותר לנו לחלק לכל עובד השגרירות ספר תניא?

ב. האם מותר לנו להשאיר אצל מר נוריאל [עוזר השגריר], ספרי תניא נוספים עבור היהודים בקהיר ושהוא יחלק להם את הספרים אחרי שנעזוב את מצרים [הוא מכיר את כל אנשי הקהילה]?

ג. באם הנ"ל נכון – האם לעשות כסדר הזה גם בקונסוליה הישראלית
באלכסנדריה ?

כעבור כמה שעות חזר אלי הרב גרונר ואמר שכ"ק אד"ש נתן תשובה חיובית
לכל השאלות, כלומר לחלק לאנשי השגרירות והקונסוליה, ולהשאיר אצלם
ספרים שהם יחלקו אותם לאחמ"כ לאנשי הקהילה היהודית בעירם.

* * *

ביום שלישי בצהרים ערכנו התוועדות בשגרירות ישראל לרגל הדפסת התניא
במצרים. הבאנו לשגרירות 150 ספרי תניא כרוכים [אמרו לנו שזו הפעם

**זו הפעם הראשונה...
שהביטחון אישר כניסת
ארגז סגור לבניין
השגרירות!**

הראשונה מאז שהשגרירות בקהיר קיימת,
שהביטחון אישר להכניס ארגז סגור לבניין,
והענקנו ספר במתנה לכל אחד ואחת מעובדי
השגרירות, כשאת יתר הספרים הותרנו ע"מ
לחלקם אח"כ לאנשי הקהילה, כנ"ל.

את מסיבת ההתוועדות פתחנו באמירת לחיים, ולאחר מכן דיברתי על גודל
עניין הדפסת התניא, ולמדתי איתם מקצת מפרק ב' בתניא, כשכל אנשי
השגרירות משתתפים בלימוד.

בתוך דברינו, כמובן, הודינו במלים חמות מאד לשגריר מר משה ששון ולמר
יצחק נוריאל על התמסרותם ופעלם למען הדפסת התניא במצרים.

השגריר משה ששון מצדו דיבר על גודל הזכות שנפלה בחלקו לקחת חלק
בהדפסת התניא – דבר שכ"ק אד"ש כ"כ רצה בו.

השגריר פתח את התניא בפרק א' באגרת הקודש, ושם קרא "שמועה טובה
שמעתי וכו' אין טוב אלא תורה", ואמר שאפשר לומר זאת אף על הדפסת

התניא במצרים – שמועה טובה שמעתי...

מר יצחק נוריאלי, שעמל קשות במשך כמה שבועות בסידור כל האישורים וכו' אמר שצריכים לברך ברכת "שהחיינו" על שמחה גדולה זו.

* * *

התוועדות בקונסוליה הישראלית באלכסנדריה

ביום חמישי בבוקר חזרנו לאלכסנדריה והבאנו לסוכן המכס את הספרים הכרוכים מקהיר [מלבד מכ- 150 ספרים שלקחנו עמנו חזרה לארץ] שיהיו אצלו עד שתצא אוניה מנמל אלכסנדריה לנמל ניו יורק.

המקום שבו אחסן אותם המוכס לא היה נראה לנו שמור כ"כ, אך לא הייתה בידינו ברירה.

באלכסנדריה הספיקו לכרוך רק כ-100 ספרים שלקחנו מהם, וסיכמנו שעם תום כריכת יתר הספרים יעביר אותם בעל הדפוס לסוכן המכס ויצרפם לספרים מקהיר ע"מ לשלחם לארה"ב.

לאחר מכן נסענו לקונסוליה הישראלית וערכנו התוועדות שבמהלכה הענקנו במתנה עותק של הספר שהודפס באלכסנדריה לכל אחד מחמשת עובדי הקונסוליה ולמדנו יחד פרק תניא.

הודינו להם על השתדלותם למען הדפסת הספר, והקונסול דיבר על הזכות שנפלה בחלקם לעזור בכך. סיכמנו עם הקונסול וסגנו שבתום מלאכת הכריכה ייקחו מהכורך כמות ספרים כמניין אנשי הקהילה היהודית באלכסנדריה, ושיחלקו לכל אר"א ספר תניא במתנה, וידאג שיתר הספרים יגיעו לסוכן המכס ע"מ שיעבירם לניו יורק.

קחיר, ט"ו באייר התשמ"ד
17 במאי 1984

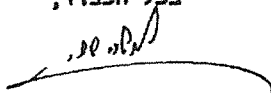
כבוד הרב
מעלה הרבי מלובביץ שליט"א

אני בא לחודות לכבודו על שבעקבות משאלתו נחגלגלה לידי
הזכות הגדולה, וחמיוחדת במינה, לתרום - ולו בצורה צנועה -
לחצמסת ה"תניא" במצרים. כאשר שמעתי על משאלת כבודו אמרתי
לעצמי "שמועה טובה שמעה ותחי נפשי", וגו'.

בדבקות, באתבה ובחודרת קודש עשה גם הרב יוסף תכס את
המלאכה ולא הירפה עד אשר הביא לתשלמתה חמלאה בנועם, בסבר
מנים ומתוך תחושת יראת קודש ושליחות.

מי יתן ונחיה כולנו ראויים לברכת כבודו כפי שראויים היינו
שיאפשר לנו לתרום תרומתנו חקסנה.

בכל הכבוד,

משה ששון

שגריר ישראל בקחיר

את הספרים שכבר נכרכו והיו בידינו לקחנו איתנו חזרה לארץ.

* * *

מאלכסנדריה נסענו לשדה התעופה בקהיר על מנת לטוס ארצה.

מר נוריאל סידר עבורנו אישור ממשרד החוץ שנוכל להוציא ממצרים את הספרים שתכננו לקחת איתנו לארץ.

בעז"ה חזרנו בשלום ארצה [אור ליום שישי ט' אייר] שמחים וטובי לב שזכינו למלא שליחות חשובה מאוד של כ"ק אד"ש.

ביום שני י"ב אייר שלחתי עותק אחד מכל ספר לכ"ק אד"ש עם אחד שנסע מהארץ לנוי יורק, וביום שלישי י"ג אייר הגיעו הספרים לידי כ"ק אד"ש.

* * *

שיבוש בירוקרטי נוסף

אמנם, אחרי כ"ז התברר שהשליחות טרם הסתיימה. שבוע ימים לאחר שחזרנו קבלתי טלפון ממר יצחק נוריאל בו הוא מודיע שאכן הכריכה באלכסנדריה הסתיימה והכורך העביר את כל הספרים לסוכן המכס, אך כשהסוכן הגיש

לשלטונות את המסמכים לקבלת אישור לשיגור המטען לנוי יורק, הודיעו לו שחסר הנייר המעיד שהכסף שבו שילמנו את

**ללא מסמך המאשר את
המרת הכסף ללירות
מצריות, המטען לא
ישוחרר!**

ההדפסה הוחלף בבנק במצרים ללירות מצריות! [שילמנו למדפיס בקהיר אלפיים דולר, והמדפיס היי אמור להחליף את הכסף בבנק ואז הייתה אסמכתא שהבאנו כסף למדינה והוחלף כחוק ע"מ לשלם עבור ההדפסה, אך כיון שבעל הדפוס לא החליף את הכסף בבנק, אין כל מסמך המעיד על

החלפת דולרים ללירות מצריות, וללא מסמך כזה אינם מוכנים לשחרר את הספרים!

עוד אמר לי מר נוריאל, שדיבר עם בעל הדפוס וביקש ממנו להחליף את הכסף בבנק ולהמציא על כך מסמך, אבל הוא ענה שהדולרים כבר אינם אצלו.

***

טלפנתי להרב גרונר שיודיע ע"כ לכ"ק אד"ש, והצעתי אולי שאני אסע שוב למצרים ויעבירו אלי לבנק בקהיר אלפיים דולר, אוציא את הכסף מהבנק בלירות מצריות ואקבל מסמך שהמרתני את הסכום הנ"ל נכסף שהגיע מחוץ למצרים] לכסף מצרי, ואח"כ כשאחזור ארצה אוכל באיוו שהיא דרך להמיר את הלירות המצריות לדולרים ואשלח אותם בחזרה. כעבור זמן קצר טלפן אלי הרב גרונר ואמר לי כשסיפר לכ"ק אד"ש על העיכוב שחל היה ניכר עגמ"נ, ולגבי ההצעה שהצעתי אמר כ"ק אד"ש – האם הוא בידר אם מותר בכלל להוציא ממצרים כסף מצרי?

מיד טלפנתי לשגרירות ישראל ואמרו לי שלפי החוק המצרי אסור להוציא לירות מצריות ממצרים. הודעתי ע"כ להרב גרונר ושאלתי – מה לעשות? כעבור כמה שעות טלפן בחזרה הרב גרונר והודיע לי שכ"ק אד"ש ענה שלעת עתה לא לעשות דבר, ונראה בתקופה הקרובה כיצד הדברים מתפתחים ומה לעשות.

***

סיוע מאיש עסקים אילתי

קיבלתי שוב טלפון ממר נוריאל שהודיע לי כי בעוד כשבועיים יוצאת אוניה לניו יורק ובאם יפספסו את האוניה הזאת, האוניה הבאה לניו יורק תפליג רק

בעוד כמה חדשים, ולכן עלי להזדרז ולמצוא פתרון לבעיה.

אני אישית שידעתי באיזה מחסן באלכסנדריה מונחים ספרי התניא, חששתי מאוד שאם יישארו שם עוד כמה חדשים מי יודע מה יקרה להם, וייתכן שלא ישמרו בשלמות שם. ולכן החלטתי לפנות לאחד מירידי באילת שהתחיל לאחרונה לטוות קשרים עסקיים עם מצרים – אולי יוכל לעזור באיזו שהיא דרך.

סיפרתי לו את השתלשלות הדברים וכיצד מונחים כעת הספרים בקרן זווית שאינה שמורה מבלי יכולת לגואלם.

בשמעו את הסיפור אמר לי מיד בביטחון מלא שיוכל לעזור לי. איך? – שאלתי אותו, וענה לי – אני חייב לאיש עסקים במצרים כמה אלפי דולר ואני יכול לתת לו את זה גם בכסף מצרי. במילא, אם אתה תיסע למצרים ותמיר אלפיים דולר ללירות מצריות, תוכל לתת לו את הכסף, ובעוד כמה שבועות אני אתן לך את הסכום הזה כאן בארץ. שמחתי מאוד למשמע אוזני והתפלאתי על ההשגחה פרטית הנפלאה שראיתי בגלוי.

* * *

מיד טלפתי לרב גרונר – זה הי' ביום חמישי כ"ב אייר בצוהריים – וסיפרתי לו ע"ד ההצעה הנ"ל, ואמרתי שאם כ"ק אד"ש יסכים לכך ניתן לעשות העברה בנקאית לקהיר ואני אצא לשם ביום ראשון לקבל את הכסף מהבנק [תהליך העברת הכסף לוקח יומיים]. וכשאוציא את הכסף בלירות מצריות אוכל לקבל מסמך מהבנק המעיד על המרת הכסף אותו אעביר למוכס ואחזור מיד בערב ארצה. הרב גרונר אמר לי שכשכ"ק אד"ש יגיע ל-770 ישאל את דעתו הק'.

כעבור כמה שעות הגיע הטלפון המיוחל, והרב גרונר הודיע שכ"ק אד"ש קיבל

את ההצעה והורה להרב קרינסקי לטפל מיידית בהעברת הסכום הנ"ל לקהיר. בתוך כך הורה גם כ"ק אד"ש שלכשיוחזר הכסף מאיש העסקים האילתי הנ"ל, שידווחו לו ע"כ. ביקשתי את ברכת כ"ק אד"ש שהכל יהיה בהצלחה, וביום א' כ"ה אייר יצאתי בטיסה לקהיר [הנסיעה הייתה סודית ואיש לא ידע מכך].

***

איש העסקים המצרי שהייתי אמור לתת לו את הכסף בא לקחת אותי משרה התעופה. נסענו ישר לבנק, אבל בבנק אמרו לנו שהכסף טרם הגיע ושנחזור לקראת סוף היום. חזרנו בעוד כמה שעות ואכן הכסף הגיע והוצאתי את הסכום בלירות מצריות וקיבלתי אסמכתא שהמרתני כסף שהגיע מבחוץ לכסף מצרי. את הלירות המצריות נתתי לאיש העסקים המצרי, ואת האסמכתא הבנקאית נתתי למר נוריאל שיעביר לסוכן המכס באלכסנדריה. משם נסעתי לשדה התעופה וחזרתי ארצה בטיסת הערב של אל על לישראל. מיד כשנחתתי דיווחתי לכ"ק אדמו"ר שליט"א שב"ה הכל עבר בהצלחה.

ביום שני כ"ז באייר בערב יצאתי בעצמי לכ"ק אד"ש לחג השבועות, וביום שלישי כ"ז אייר בבקר הגעתי ל - 770, כ"ק אד"ש נהג שכשהגיע מביתו בשעה 10:00, היה יוצא מיד מחדרו הק' לפרוזדור לחלק מטבעות לילדים שעמדו שם ע"מ ששימו בקופה, כשלאחר מכן כ"ק אד"ש היה ניגש בעצמו לקופה לשים בה כסף.

באותו יום לאחרי שכ"ק אד"ש נתן צדקה ופנה לחזור לחדרו, ראה אותי עומד שם ואמר לי בחיוך "שלום עליכם". כולם חשבו שזה היה לרגל הגעתי מהארץ, אבל בלבי הרגשתי שזה הי לרגל הגעתי זה עתה מקהיר, מעין אישור שהכל הסתיים בסופו של דבר בהצלחה.

כעבור שעה בערך, קרא לי הרב גרונר ואמר שכ"ק אד"ש שואל מדוע אינני מכניס לו את ספרי התניא מקהיר ואלכסנדריה. אמרתי שכבר שלחתי אותם לכ"ק אד"ש. ואמר לי שכ"ק אד"ש אמר שמאחר ואני הדפסתי אותם ובעת הגעתי לכאן מן הנכון שאני אביא לכ"ק הרבי לוקח עמו ל"אוהל" את ספרי ה"תניא".

אד"ש את הספרים. והוסיף עוד כ"ק אד"ש שאחרי נסיעתו הקרובה לאוהל יחזיר לי את הספרים [מזה הי' מובן שרצה לקחת לאוהל את ספרי התניא שאני הבאתי].

מיד מסרתי להרב גרונר עותק אחד מכל ספר והוא הכניסם לכ"ק אד"ש. לאחר נסיעתו לאוהל בער"ח סיון הוציא כ"ק אד"ש את שני הספרים והורה להחזירם אלי.

בנוסף להני"ל הורה לי כ"ק אד"ש:

א. להודות בשמו לקונסול מצרים באילת, ובחזרתי לתת לו במתנה עותק אחד משני הספרים.

ב. לנסוע שוב לשגריר המצרי בוואשינגטון, להודות לו על השתדלותו ולתת לו במתנה עותק אחד משני הספרים.

המצרים ראו בכך כבוד גדול

בערב חג השבועות טלפנתי לקונסול באילת ואמרתי לו כי כ"ק אד"ש מבקש להודות לו על פעלו למען הדפסת התניא במצרים. וענה לי הקונסול שאמסור לכ"ק אד"ש שלא כ"ק אד"ש צריך להודות לו אלא נהפוך הוא – הוא

הקונסול] צריך להודות לכ"ק אד"ש על הזכות הגדולה שנתן לו לעסוק בפעולה קדושה זו, ולכבוד גדול היה לו לעזור בזה.

מסרתי את דבריו לכ"ק אד"ש, ובהתוועדות יום ב' דחגה"ש התייחס כ"ק אד"ש לדברים אלו של הקונסול (עיי"ש בשיחה).

באסרו חג נסעתי לשגרירות מצרים בוואשינגטון – הודעתי לכ"ק אד"ש שדודי הר"ר אברהם דוב שיחי' לא יכול לנסוע והאם לנסוע לבד? – והורה לי כ"ק אד"ש לנסוע עם אבי שיחי' – והודינו לו על השתדלותו להשגת האישורים וכו', ושידוע לנו שפנייתו השפיעה רבות על החלטת משרד החוץ במצרים לאשר הדפסת הספר.

הענקנו לו במתנה עותק מכל אחד מהספרים, והוא קיבל אותם בהתרגשות רבה. הוא הודה לנו בחום על המתנה והוסיף שהוא שמח מאד שהבקשה אושרה ושהכל הסתיים בכי טוב.

בתום הביקור הוא אמר לנו שניתן לפנות אליו בכל עת שנמצא לנכון, ושנמסור את איחוליו הלבביים לכ"ק אד"ש. [לאחמ"כ הוא אף כתב לי מכתב ברוח זו].

***

בהתוועדות יום ב' דחגה"ש דיבר כ"ק אדמו"ר שליט"א ע"ד הדפסת התניא במצרים, ואמר בין היתר, כי למרות שענייני יהדות וכו' אינם מקובלים כל כך במצרים, עם זאת אשרו את הדפסת הספר ואדרבא, הם הרגישו כי העובדה שהם שיכולים לעשות את הדבר הזה, מהווה כבוד גדול עבורם, עד כי הודו על הזכות שניתנה להם להדפיס את הספר בעיר בירתם, וברור אצלם שהדבר יביא ברכה עבורם.

בטרם חזרתי לאילת, נתן כ"ק אד"ש להרב גרונר חמש מאות דולר שימסור לי, וכתב בפתק בכ"ק:

מצו"ב השתתפות הבאת התניא לכאן סך תק \$

* * *

כמה ימים לאחר שחזרתי ארצה, שאלתי את כ"ק אד"ש אם מותר לי לפרסם בכלי התקשורת [הכתובים והאלקטרוניים] ע"ד הדפסת התניא במצרים, וקיבלתי טלפון מהרב גרונר בו הודיע כי כ"ק אד"ש הורה לא לפרסם לעת עתה שום פרט מסיפור הדפסת התניא במצרים.

הוראה זו נותרה בתוקפה במשך כחצי שנה, ורק בחודש כסלו תשמ"ה הודיע לי הרב גרונר שכ"ק אד"ש אמר לו כי ההוראה בדבר אי פרסום סיפור הדפסת התניא במצרים אינה בתוקף עוד, ומכאן ואילך מותר לפרסם.

* * *

ספרי התניא הגיעו מאלכסנדריה לנמל ניו יורק בחודש תמוז, וכ"ק אד"ש הורה להרב קרינסקי לטפל בשחרור הספרים מהנמל.

באחת ההתוועדויות שהתקיימה בסמיכות לכך, ניגש לכ"ק אד"ש הרב הרשקוביץ ממקסיקו שהיו לו קשרים רבים במדינות ערב, ובין הדברים אמר לו כ"ק אד"ש שלאחרונה הודפס ספר התניא במצרים, והספרים כבר הגיעו לנמל כאן, בניו יורק.

* * *

אחרי שהספרים הגיעו לנוי יורק שאלתי את כ"ק אדמו"ר שליט"א האם הספרים יוצאו למכירה, וכן מה לעשות עם הספרים שהבאתי איתי לארץ. כ"ק אד"ש הורה לא להוציא את הספרים למכירה, לא בניו יורק ולא מה שנמצא

אצלי בארץ, אלא יישארו מונחים. והוסיף:

"מסתמא וועט מען שוין געפינען וואס צו טאן מיט זי". [מן הסתם נמצא כבר
מה לעשות אתם].

את פשרו של משפט קצר זה הבנו רק כשנה לאחמ"כ כשהגיעו הוראות של
כ"ק אד"ש לחלק את הספרים באירוע מיוחד במינו, אך על כך אי"ה
בהזדמנות אחרת...

משיחת כ"ק אדמו"ר המתייחסת

להדפסת ספר התניא במצרים

[יום ב' דהג השבועות ה'תשד"מ]

"ישנו עניין הקשור עם הדפסת התניא לאחרונה במלכות גדולה של אוה"ע שענייני יהדות אינם דבר המקובל אצלם, ואעפ"כ התייחסו להדפסת התניא באופן חיובי..."

לאחרונה הדפיסו את ספר התניא במדינה בה חי ופעל הרמב"ם – מדינת מצרים, בעיר הבירה ועוד, ששם נמצא בית הכנסת שבו התפלל הרמב"ם, ויש אומרים שיש שם ספרים שהיו בזמנו של הרמב"ם, וגם כיום לומדים ומתפללים בבית כנסת זה – אומנם לא כפי שהיה בעבר, אבל בכל זאת מתפללים ולומדים שם כו'.

וכאן ראו דבר נפלא:

בכלל, עניני יהדות [ועאכו"כ באופן של "שטורעם"] – אינם "מקובלים" כל כך במדינה זו, ובפרט כאשר מדובר אודות הדפסת ספר שלא מדובר בו אודות שבע מצוות בני"ג [עניינים השייכים גם לאוה"ע], כי אם אודות עניינים של בני"י – "כי קרוב אליך הדבר גו'", אודות נשמתו של יהודי – "חלק אלוהה ממעל ממש" וכיו"ב.

ואעפ"כ, לא זו בלבד שנתנו "רשיון" להדפסת ספר התניא במדינתם
– אף שלכאורה היו צריכים "לחשוד" אולי יש איזו כוונה נסתרה,
ונתנו רשות להוציא את ספרי התניא שנדפסו שם (לאחרי שהשאירו
חלק מהם במקום ההוא). וכבר הובאו לכאן, הנה עוד זאת, הם עצמם
אמרו שזוהי זכות וטובה עבורם, וסגולה מיוחדת לעיר שבה יודפס
ספר זה – סגולה שתועיל ליישובה ובנינה של עיר זו, ועד כדי שהם
הביעו תודה על שיזכו אותם בהדפסת ספר קדוש!

[התוועדויות תשד"מ חלק שלישי ע' 1940]